

Kerkstraat 53, woonhuis

Adres	Kerkstraat 53
Postcode	2242 HD
Kadastraal nummer	F 4056
Naam	Domus Apex
Beschermd gezicht	Ja
Aantal onderdelen behorend tot het beschermde monument	3
Benoeming onderdelen complex	Woonhuis; muur met poortje; schuurtje
Oorspronkelijke functie	Wonen, tuinafscheiding, berging
Datering/Bouwjaar	1919

Omvang bescherming

De bescherming betreft het WOONHUIS met MUUR en SCHUURTJE.

Het interieur maakt onderdeel uit van de bescherming voor wat betreft de oorspronkelijke indeling en detaillering. De verwachtingswaarde van het interieur is hoog, aangezien er in het bouwarchief geen gegevens van een verbouwing van het interieur aanwezig zijn.

Inleiding

Het huis Domus Apex (apex is een punt in het heelal waarheen een sterrenstelsel of ster zich beweegt) is in 1919 ontworpen door bouwkundige P.N. de Bruijn voor A.L. Rooijackers. Het ontwerp is in zijn detaillering en bijzondere kapvormen beïnvloed door de Amsterdamse School. De Bruijns werk is in zijn aard sober doch zorgvuldig gedetailleerd. In dit geval is het ontwerp echter soberder uitgevoerd. In 1969 hebben er enkele wijzigingen plaatsgevonden in opdracht van de Parochiale Charitas Instelling 'De Roomsche Katholieke Armen' en door het bureau van de inmiddels overleden De Bruijn. Hierbij werden de ramen van de dakkapellen gewijzigd (het aantal dakkapellen is niet gewijzigd), dakramen geplaatst en een schoorsteen op de daknok verwijderd.

Over de architect

Petrus (roepnaam Piet) Nicolaas de Bruijn (1898-1968) was de zoon van de gemeentelijke bouwopzichter De Bruijn en trad in zijn vaders voetsporen met een opleiding op de ambachtsschool en technisch tekenen. Daarna werkte hij zo'n tien jaar bij het bureau van Wouters. Zijn katholieke

geloofsovertuiging speelde een grote rol in zijn leven en in zijn werk, waarin relatief veel katholieke scholen en kloosters voorkomen. Hij werkte alleen maar ook in samenwerking met anderen, onder wie architect Piet van der Klaauw. Hij ontwierp in Wassenaar onder meer in 1919 het huis Domus Apex aan de Kerkstraat 53, in 1925 het huis 't Berkje aan de Rust en Vreugdlaan 13 en in 1928 de winkel-woning op de hoek Burchtlaan-Kerkstraat-Windlustweg (Burchtlaan 30-32). Hij was betrokken bij het ontwerp voor de r.-k. school aan de Van Heeckerenstraat 2 en ontwierp hiervoor in 1951 de uitbreiding.

Stedenbouwkundige aspecten

Het huis is gelegen op de hoek Kerkstraat-Burchtlaan. Alhier heeft de Molenweg een breed profiel met een plantsoen. Aan de andere zijde van de Burchtlaan ligt op de hoek Burchtlaan-Kerkstraat-Windlustweg een woon-winkelpand van dezelfde architect. Het huis is omgeven door een tuin. De muur met poortje en schuur liggen ten zuidwesten van het huis. De schuur staat in de voorgevelrooilijn.

Architectonische beschrijving¹

Het huis is opgetrokken vanuit een bijna vierkant grondvlak, waarbij de zuidwesthoek terugspringt. Het bestaat uit een bouwlaag met samengesteld schilddak, waarbij de voorgevel ter plaatse van de entreepartij iets risaleert en boven de dakvoet is uitgemetseld en als klokgevel is uitgevoerd. Bij de entreepartij zijn borstweringen gemetseld en op de hoeken zijn 'steunberen' uitgemetseld. Het dak heeft een bolvormige afronding aan de onderzijde.

Het opgaand werk bestaat uit baksteen in halfsteensverband, met uitzondering van de klokgevel. Hier is sprake van kruisverband in combinatie met decoratief metselwerk onder meer in verticaal verband. Ook in de andere gevels zijn versieringen aangebracht in de vorm van afwijkend metselverband. Het dak is gedekt met rode Tuiles du Nord. Het dak heeft een overstek en houten boeiboorden. De rechtgesloten vensters in voor- en zijgevel aan de Burchtlaan zijn breed en bevatten samengestelde, houten ramen en luiken. De entree bestaat uit een houten deur met zeshoekige ruiten en zijlichten met glas-in-lood. Daarboven is een luifel aangebracht met daarboven de naam van het huis Domus- Apex.

De gemetselde tuinmuur tussen huis en schuur bevat een gemetselde ronde boog waarin zich een houten deur bevindt.

Het schuurtje is opgetrokken vanuit een vierkante plattegrond en voorzien van een klokvormig tentdak, gedekt met rode Tuiles du Nord. Het opgaand werk is halfsteensverband; boeiboorden zijn van hout. Het raam in de voorgevel is van hout; de lekdorpel is van baksteen.

Waardestelling

Het woonhuis met muur, poort en schuurtje is vanwege de cultuurhistorische - ,

architectuurhistorische - en ensemblewaarde van algemeen belang voor de gemeente Wassenaar

- als onderdeel van, als uitdrukking van en als herinnering aan de ontwikkelingsgeschiedenis van Wassenaar;
- vanwege de plaats die dit huis inneemt in het Wassenaarse oeuvre van P.N. de Bruijn als een typerend voorbeeld van zijn sobere doch zorgvuldig gedetailleerde werk met invloeden van de Amsterdamse School;
- vanwege de gaaf bewaarde hoofdvorm en het vrijwel gaaf bewaarde, eigentijdse en typerende materiaalgebruik en detaillering;
- vanwege de onderlinge ruimtelijk-functionele en visuele relatie van het huis met de bijbehorende tuinmuur, poort en schuur;

¹ Deze beschrijving is geen uitputtende beschrijving maar een beknopte schets van de belangrijkste aspecten ten aanzien van hoofdvorm, materialen en detaillering.

- vanwege de ligging binnen en als onderdeel van een gebied met hoge stedenbouwkundige, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten dat van rijkswege beschermd is als dorpsgezicht, genaamd 'landgoederenzone van Wassenaar, Voorschoten en Leidschendam-Voorburg';
- vanwege de beeldbepalende ligging op de hoek Kerkstraat-Burchtlaan.

Bijlagen

Foto's situatie 2012; afbeelding Google Earth; kadastrale kaart.

Literatuur/bronnen

Gemeentearchief/bouwdossiers; bezoek vanaf openbare weg 9 augustus 2012; www.bonas.nl;
Bewonersvereniging 'De Kieviet', 'Een eeuw Park de Kieviet 1910-2010', 2010;
Lit, R. van, et.al, 'Jong Monumentaal Wassenaar', 2003;
'Moderne bouwkunst in Wassenaar 1900-1965', 2007, uitgave Comité Open Monumentendag Wassenaar;
Scheffer, C., 'Jongere bouwkunst en stedenbouw, Wassenaar', provincie Zuid-Holland, 1993.